

ВСТАНОВЛЕННЯ КОНТАКТУ З ДИТИНОЮ

Особливі діти і адаптуються до умов дошкільного закладу по особливому. Буває, дуже легко, природньо. Деякі - замикаються у собі, не входять в життя групи, але й не заважають йому. Але буває, що дитині адаптуватися до нових умов дуже важко. Такі діти буквально дезорганізують життя групи своєю неконтрольованою поведінкою та непередбачуваністю. Вони потребують індивідуального супроводу, особливо, на перших етапах перебування в нових умовах. Вони важкокеровані, можуть становити небезпеку для себе та інших дітей групи. Не маючи спеціально підготовлених вихователів для роботи з такими дітьми, останнім часом ми стали практикувати присутність мами такої дитини в групі. Обов'язковою умовою при цьому є, те, що мама не сидить пасивно з боку лише спостерігаючи за дитиною, а приймає активну участь у всьому житті групи, і стає фактично другим вихователем, а не тільки людиною, яка супроводжує свою дитину.

Працівники ДНЗ до кожної дитини знаходять індивідуальний підхід. Адаптуються самі до новачків, і адаптуються діти.

Мій досвід, який формувався в ході роботи з дітьми з особливими потребами, базується на позиціях гуманістичної педагогіки та психології. На твердження, що будь-яка людина, а дитина тим більше, має свій власний ресурс розвитку. Мистецтво ж виховання та навчання полягає в умінні дорослого зрозуміти актуальні потреби дитини. А також визначити зону її найближчого розвитку.

Приєднатися до маляти, зрозуміти його, і на цій основі будувати не розвиток, а процес саморозвитку дитини. Це так незвично для сучасних педагогів, які самі вчилися, і дітей звикли вчити з позицій декларативно-репродуктивного навчання. Коли вчитель чи вихователь переконаний, що він дорослий, краще знає, що і коли потрібно дитині. І сам вирішує чим, коли і скільки потрібно займатися дитині.

Сучасні ж діти, а з особливостями розвитку тим більше, виявляються нездатними виконувати прямі вказівки дорослого. Не виправдовують наших очікувань, не відповідають віковим стандартам, за якими ми оцінюємо рівень їх розвитку та успішності. Ми ж, за звичкою готові визнати, що така дитина, має вади у розвитку. А, може, просто по-іншому росте?

З часом починаємо розуміти – до таких дітей непридатними є звичні методи керівництва. Треба шукати інші, нові методи взаємодії з ними. Тому, найперше, що має зробити дорослий по відношенню до будь-якої дитини, а щодо дітей з особливими потребами особливо, це налагодити з нею контакт. Інколи це буває нелегко, а у випадку з дітьми з аутичною поведінкою, часто й найважче зі всієї роботи.

В ході роботи я виробила для себе кілька правил, які допомагають встановити рапорт з дитиною. Це:

- ї відстань між дитиною та дорослим скорочує дитина, а не педагог чи психолог;
- ї спочатку встановлюємо контакт емоційний. Так як усі діти дошкільного віку живуть, насамперед, емоціями;
- ї коли емоційний контакт встановлено, і відстань між нами зменшується, намагаюся встановити зоровий контакт;
- ї а потім вже тактильний - пропоную руку дитині. Якщо відвертається чи відходить, не наполягаю, спілкуємось на відстані.

Наприклад, прийшовши в групу, і бажаючи взяти до себе в кабінет нову дитину з особливими потребами, насамперед вітаюся з нею, запитую як звати, можливо, скільки років, задаю кілька питань про те, чим вона зайнята зараз. Якщо дитина відвертається чи відходить від мене, не відповідає чи починає плакати, розмовляю з вихователем, граю з іншими дітьми. Даю дитині звикнути до мене. Запрошую піти зі мною подивитися нові іграшки та пограти. -

Я часто кличу дітей до себе в кабінет, тому що знаю, що там дитині сподобається. Якщо дитина, мене знає мало і не йде, а з вихователем піти згодна, йдемо разом, а потім вихователь залишає нас наодинці. А може й не уходить у перший раз. – Усе залежить від реакції дитини. Моя практика показує, що на другий раз дитина завжди вже йде до мене з великим задоволенням.

